

روش تحقیق تخصصی در فناوری معماری

Specialized research methods in architectural technology

مولفان

محمد رضا مفیدی « پژوهشگر معماری »

سحر مفیدی « طراح »

مفیدی، محمدرضا مفیدی، ۱۳۶۵ Mofidi, Mohammad Reza	سرشناسه
روش تحقیق تخصصی در فناوری معماری / Specialized research methods in architectural technology / مولفان، محمدرضا مفیدی، سحر مفیدی؛ ویراستار علمی محمد تاجیک	عنوان و نام پدیدآور
تهران: انتشارات بانز، ۱۴۰۰	مشخصات نشر
۲۰۶ ص: مصور؛ جدول، نمودار	مشخصات ظاهری
978-622-96601-8-8	شابک
فیپا	وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه	یادداشت
معماری — تحقیق — روش شناسی	موضوع
Architecture -- Research -- Methodology	موضوع
مفیدی، سحر، ۱۳۶۹	شناسه افزوده
Mofidi, Sahar	شناسه افزوده
تاجیک محمد، ۱۳۶۰، ویراستار	شناسه افزوده
NA۲۰۰۰	رده بندی کنگره
۷۲۰/۷۲	رده بندی دیویی
۸۶۹۰۵۶۴	شماره کتابشناسی ملی
فیپا	وضعیت رکورد

عنوان: روش تحقیق تخصصی در فناوری معماری

مولفان: محمدرضا مفیدی، سحر مفیدی

ناشر: بانز

ویراستار علمی: محمد تاجیک

تیراژ: ۱۵۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

طراح جلد: سحر مفیدی

چاپ و صحافی: سام

قیمت: ۸۵۰,۰۰۰ ریال

کلیه ی حقوق این اثر قبل و پس از چاپ برای مولفان محفوظ می باشد

دفتر مرکزی انتشارات: خیابان انقلاب - روبروی درب اصلی دانشگاه تهران- خیابان فخر رازی - کوچه نیکپور

پلاک ۳- واحد ۲: ۶۶۱۷۴۸۵۹

فروشگاه سیمای دانش: ۶۶۴۶۰۵۴۵

کتابفروشی عصر دانش: ۶۶۴۹۳۷۰۱

بخش سیمای دانش: ۶۶۹۶۶۱۱۴ - ۶۶۹۶۶۱۱۵

فہرست مطالب

مقدمه..... ۹

پیش درآمد..... ۱۰

فصل اول : مبانی فناوری معماری..... ۱۳

۱-۱. فناوری و جایگاه آن در پیدایی معماری مدرن..... ۱۳

۱-۱-۱. روند تاریخی فناوری..... ۱۴

۱-۱-۲. فناوری به مثابه فعل انسانی..... ۱۴

۱-۱-۳. فناوری به مثابه ی ابزار (مصدق فناوری)..... ۱۷

۱-۱-۴. فناوری به مثابه ی انکشاف..... ۱۹

۱-۱-۵. حضور فناوری در معماری..... ۲۰

۱-۱-۶. سرسختی در فهم معماران مدرن از فناوری..... ۲۳

۱-۱-۷. نتایج حضور فناوری در معماری..... ۲۵

۱-۲. طراحی معماری دیجیتال..... ۲۶

۱-۲-۱. پردازش و مدیریت اطلاعات کمی..... ۲۷

۱-۲-۲. دگرگونی های زیبایی شناختی و جهت گیری های خاص فرمی..... ۲۷

۱-۲-۳. پردازش نویسی نرم افزارهای رایانه ای..... ۲۸

۱-۲-۴. منابع الهام معماری دیجیتال..... ۲۹

۱-۲-۵. نقش تخیل خلاقانه و طراحی معماری دیجیتال..... ۲۹

۱-۳. مدل خلاق طراحی معماری مبتنی بر معماری بیونیک..... ۳۱

۱-۳-۱. خلاقیت، فرایند و مؤلفه های آن..... ۳۲

۱-۳-۲. طراحی معماری، اجزا و فرایند آن..... ۳۳

۱-۳-۳. کشف و بیان مسئله در طراحی معماری..... ۳۴

۱-۳-۴. حل مسئله (ایده و ایده یابی) در طراحی معماری..... ۳۵

۱-۳-۵. بیونیک و فرایند آن..... ۳۶

۱-۳-۶. خلاقیت بیونیک در فرایند طراحی معماری..... ۳۷

فصل دوم: تدوین پروپوزال..... ۴۱

مقدمه..... ۴۱

۱-۲. موضوع تحقیق..... ۴۲

۱-۱-۲. عنوان پژوهش..... ۴۲

۱-

۴۹	۴-۲. مرور ادبیات یا پیشینه پژوهش
۵۰	۴-۲-۱. ضرورت بررسی پیشینه پژوهش
۵۰	۴-۲-۲. معیارهای سنجش کیفی پیشینه
۵۱	۴-۲-۳. انواع پیشینه پژوهش
۵۱	۴-۲-۳-۱. سوابق نظری تحقیق
۵۱	۴-۲-۳-۲. سوابق عملی تحقیق
۵۱	۴-۲-۴. منابع اطلاعاتی منحصر به پیشینه پژوهش
۵۲	۴-۲-۴-۱. منابع دست اول
۵۲	۴-۲-۴-۲. منابع دست دوم
۵۲	۴-۲-۵. تفکیک منابع اطلاعاتی در پیشینه‌ی پژوهش
۵۳	۴-۲-۵-۱. پایان نامه
۵۳	۴-۲-۵-۲. مقاله
۵۳	۴-۲-۵-۳. کتاب
۵۴	۴-۲-۶. فرایند شکل گیری پیشینه پژوهش
۵۵	۴-۲-۷. تنظیم گزارش پیشینه‌ی پژوهش
۵۶	۲-۵. اهداف پژوهش
۵۷	۲-۵-۱. هدف کلان
۵۷	۲-۵-۲. اهداف اختصاصی
۵۷	۲-۵-۳. ویژگی اهداف
۵۸	۲-۵-۴. ارزیابی اهداف
۵۸	۲-۵-۴-۱. اهداف کیفی
۵۸	۲-۵-۴-۲. اهداف کمی
۵۸	۲-۶. سوالات پژوهش
۵۹	۲-۶-۱. پرسش‌های توصیفی
۵۹	۲-۶-۲. پرسش‌های رابطه‌ای
۵۹	۲-۶-۳. پرسش‌های تفاوتی
۶۰	۲-۷. فرضیات پژوهش
۶۱	۲-۸. متغیرهای پژوهش
۶۱	۲-۸-۱. انواع متغیر
۶۲	۲-۹. تعاریف مفهومی و عملیاتی واژه‌ها
۶۲	۲-۹-۱. تعریف مفهومی
۶۲	۲-۹-۲. تعریف عملیاتی
۶۲	۲-۱۰. اندازه گیری
۶۳	۲-۱۱. معرفی شیوه‌ی پژوهش
۶۳	۲-۱۲. روش گردآوری اطلاعات
۶۴	۲-۱۲-۱. روش کتابخانه‌ای
۶۵	۲-۱۲-۲. روش میدانی
۶۵	۲-۱۲-۳. پرسشنامه
۶۵	۲-۱۲-۴. مصاحبه

۶۵	۳-۲-۱۲-۲ مشاهده
۶۶	۱۳-۲ تجزیه و تحلیل داده ها
۶۶	۱-۱۳-۲ تجزیه و تحلیل توصیفی
۶۶	۲-۱۳-۲ تجزیه و تحلیل مقایسه‌ای
۶۷	۳-۱۳-۲ تجزیه و تحلیل علی
۶۷	۱۴-۲ قلمرو پژوهش
۶۷	۱-۱۴-۲ قلمرو موضوعی
۶۷	۲-۱۴-۲ قلمرو مکانی
۶۷	۳-۱۴-۲ قلمرو زمانی
۶۹	۱۵-۲ چکیده
۷۰	۱-۱۵-۲ کلید واژه ها
۷۰	۲-۱۵-۲ انواع چکیده
۷۰	۱-۲-۱۵-۲ چکیده تمام نما
۷۱	۲-۲-۱۵-۲ چکیده راهنما
۷۲	۳-۲-۱۵-۲ چکیده ساخت یافته
۷۲	۱۶-۲ نمونه پروپوزال
۷۷	فصل سوم: مبانی روش تحقیق
۷۷	مقدمه
۷۷	۱-۳ انواع پژوهش
۷۷	۱-۱-۳ دسته بندی تحقیق بر حسب چپستی
۷۷	۱-۱-۱-۳ تحقیق کمی
۷۸	۱-۱-۳ تحقیق کیفی
۷۸	۲-۱-۳ دسته بندی تحقیقات بر حسب هدف
۷۸	۱-۲-۱-۳ تحقیق بنیادی
۷۸	۲-۲-۱-۳ تحقیق کاربردی
۷۹	۳-۲-۱-۳ تحقیق توسعه ای
۷۹	۳-۱-۳ دسته بندی تحقیقات بر حسب نحوه گردآوری داده ها
۷۹	۱-۳-۱-۳ تحقیقات توصیفی
۸۱	۲-۳-۱-۳ تحقیق همبستگی
۸۲	۳-۳-۱-۳ بررسی موردی
۸۲	۴-۳-۱-۳ تحقیق آزمایشی
۸۳	۴-۱-۳ دسته بندی تحقیقات بر حسب زمان
۸۴	۱-۴-۱-۳ تحقیق تاریخی
۸۶	۲-۴-۱-۳ تحقیق به روش آینده پژوهی
۹۶	۵-۱-۳ دسته بندی تحقیقات بر حسب اقدام محقق
۹۶	۱-۵-۱-۳ تحقیق تحلیلی
۱۰۴	۲-۵-۱-۳ تحقیق پیمایشی (زمینه یابی)
۱۰۵	۳-۵-۱-۳ تحقیق تجربی
۱۰۶	۴-۵-۱-۳ تحقیق پس رویدادی

مقدمه

گفته می‌شود که تحقیق، مجموعه فعالیت‌هایی است که به منظور حل یک یا چند مسئله، یا پاسخ دادن به یک یا چند سوال انجام می‌شود. بر همین قاعده، جان دیوئی الگویی را به عنوان چهارچوب روش علمی در حل پرسش‌های پژوهشی مطرح کرده، که شامل: «شناخت و بیان مسئله، ساختن فرضیه، جمع‌آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل داده‌ها، استنتاج برای تایید یا رد فرضیه» می‌باشد، و امروزه به عنوان یکی از روش‌های شناخته شده تحقیق به کار می‌رود. با این حال، به طور قاعده مند؛ مراحل تحقیق در برگیرنده‌ی: انتخاب-تحلیل و تبیین مسئله، گزینش-طراحی و تشریح روش‌های کار، گردآوری اطلاعات و داده‌ها، طبقه‌بندی-تجزیه و تحلیل و تفسیر داده‌ها و تدوین گزارش تحقیق می‌باشد. البته از حیث انواع مدل‌های تحقیقاتی اصلی در رشته‌ی فناوری معماری و گرایش‌های مختلف از جمله: معماری بیونیک و معماری دیجیتال نوعاً مولفه‌های نظری-کاربردی به عنوان مرتبط‌ترین شرح وظیفه‌ی تحقیقی توسط پژوهشگران معماری مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این اثر، به مهمترین مولفه‌های تحقیق در رشته‌ی مرمت و احیای ابنیه و بافت‌های تاریخی در سطح دانشگاهی اشاره گشته، که شامل: مبانی پژوهش در فناوری معماری، شیوه تدوین و نگارش شناسه پژوهش یا پروپوزال، فرایند روش‌های تحقیق عمومی و تخصصی، شیوه‌های استناد دهی به منابع و آشنایی با پایگاه‌های جامع اطلاعاتی عمومی و تخصصی، معرفی و آموزش نرم افزارهای رایج تحقیق می‌باشد. لذا این مجموعه، به عنوان یک منبع علمی اختصاصی منحصر به رشته‌ی فناوری معماری و گرایش‌های مختلف آن معماری بیونیک و معماری دیجیتال در مقاطع تحصیلات تکمیلی و دکتری، که نیاز ملزوم دانشجویان و اساتید این حوزه و پژوهشگران حوزه‌ی معماری، می‌باشد، با آخرین ویرایش‌های مرتبط در زمینه‌ی روش تحقیق ارائه گردیده است.